

Viðmerking:

20. Sangskeiðið hjá Heima- missiðini

Aftur í ár verður høvi hjá sangglaðum fólki at koma saman at syngja norðuri í Nesvík, har Sangskeiðið verður hildið í heystfrítíðini. Tað er Heimamissiðini, ið skipar fyri. Í ár verður tað norðmaðurin, Kjell Valle, ið fer at leiða felagskórið. Sjálvur er hann vanur at fáast við stórt kortiltøk í Noregi. Seinasta freist at tekna seg er 28. september.

Sangskeiðini hjá Heimamissiðini er eitt sera vælumtøkt tiltak, har sangglað fólk møtast aftur og aftur at syngja Gudi lov. Tað hava altíð verið dugnaligir útlendingar, ið hava leitt felagskórið. Sama verður í ár, har norðmaðurin, Kjell Valle, kemur at leiða kórið. Hann kemur at venja 15

sangir tilsamans við kórinum. Tiltakið endar við konsert í Norðurlandahúsinum leygardagin, har 2 konsertir vera hildnar. Umframt at syngja so vera eisini áhugatimar á skránni m.a. at læra at syngja, læra nótur, at lurta eftir tónleiki og viðgera hann v.m.

Fyri at hjálpa barnafamiljum at luttaka, so verður eisini hesa ferð barnaansing á skránni.

Tá ið hetta er 20. sangskeiðið, so verður gjørt nakað burturúr. M. a. fer kórið at syngja nakrar av teimum "góðu gomlu" sangnum aftur frá farnum sangskeiðum.

Seinasta freist at tekna seg til er 28. september; aftaná tað mugu fólk rinda nakað eyka.

Føroya Tannlækna- afelag nýggjan formann

Nevndin stendur fyri vali á hvorum ári og formaðurin jeks tey seinastu árin. Ásla Poulsen, stillaði ikki upp aftur. Til nýggjan formann varð Kaj Anthoniussen valdur, meðan skrivarin Unn Jakobsen og kassameistarinn Unnur Jensen, báðar tóku við

afturvali. Aðalfundurin varð hildin 24. sept. í Tórshavn, og tekur nýggja nevndin við 15. okt. Tá felagið varð stovnað 15. des. 1960 vóru bert 6 limir, í dag eru meira enn 40.

Ein heilsa til ta Føroysku tjóðina

Stinnu oyggjar, atlants moyggjar, tit trælbandið ætla at blaka, meðan afturhaldið køvur myrkur yvir oyggjar, stinn standi saman um frælsið sum maka, eingin kann kóva frælsisneistan um oyggjar.

Sólin skal skína um tindar og líðir, lúraljóð hoyrast á tangum og homrum, nú stundar til fullveldisfjórðing. Merkið skal veittra, stormurin yla í bergum. Fjöldin fær frælsi, og betri tíðir.

Hettar hóvar ei Nyrup og Danaveldi, at sambandsjavningar bliva koyrdar frá valdi, og atlantsbúgar stovna Føroyar sum fullveldi, har ábyrgd og vald koma frá fólkavaldu. Ja, Gud signi tjóðina, og tað komandi fullveldið.

Við fullveldiskvøð
í Gibraltarsundinum hin 26. sept. 1999
Ólavur í Trøðini

Fullveldisproklamati- ónin - óðamannaverk

At proklamera fullveldið her og nú vildi verið óðamannaverk. Tað er tað mangt sum tíðir upp á, nú vit kjakast um hvítubók. Danski skattamálaráðharrin, Ole Stavad, sum var gestarðari á landsfund Javnaðarflokksins í Sanoynni herfyri, er greiður í sínum boðskapi til okkara føroyingar: hann klamsaði nevniliga lokið í á danska peningakassanum beint niður yvir fingrarar á føroyska landsstyrismanntinum, harra Høgna Hoydal, sum hevur kalkulerað við donskum peningi - danskari hjálp í 15-20 ár eftir at vit hava proklamerað fullveldið. Harvið dettur eisini mest avgerandi fortreytin fortreytin fyri metingunum í Hvítubók burtur. Danir vilja ikki gjalda fullveldisgjöldið her og nú hjá Tjóðveldisflokkinum, og hvør skal so gjalda? Minnist til, frá fullveldi vendist ikki aftur.

Men var tað ikki ventandi? Ein sandingur segði tað so beinrakið á fundinum í Skopun: Góðin, ein kann kanska rokna við, at danir eru meira ella minni idiotar, men at allir skulu vera kraftidiotar, tað er ov nøgv at vænta!

Hví skulu danir gjalda fyri okkum 15-20 ár eftir at vit hava meldað okkum út úr ríkisfelagsskapinum við teir? Melda vit okkum út við at proklamera fullveldið, so hava vit ongi rættindir mótvægis Danmark meira. At krevja teir so at gjalda álikavæl ein generatíonsaldur fram, tað er nøgv at forlanga av danska

fólkinum. Nei, tá ið vit taka fullveldið, so er at gjalda sjálvir, og tað orka vit ikki, sum er, sigur Hvítubók.

Alt peikar tí tann vegin, at tað er óðamannaverk at proklamera fullveldið her og nú, og tað er heldur ikki neyðugt fyri at náa teim málum, sum vit hava sett okkum.

Í besta fall eiga vit, at fara undir at fáa fyrirteytirnar upp á pláss yvir tey komandi 15-20 árin. Nú eiga vit at gera ein sáttmála herum við Danmark, sum eisini avtalar, hvussu skjótt og hvussu langt vit fara á sjálvstýrisleið útán at fara úr ríkisfelagsskapinum og helst eisini útán at fara undan ta donsku grundlógini.

Alt annað verður at spæla franska roulette við lívskorunum hjá okkum føroyingum og eftirkomarum okkara. Hvítubók sigur, sum vænta, at alt ber til, um vit vilja gjalda prisin, men prisin kann gerast sera høgur, so vit kunnu koma at missa meira fyri minni. Vit eiga at minnst til, at stóðan her hjá okkum í dag er tann, at vit hava hákonjunktur, og tó hava vit ikki ráð til sømuglig kor á nógvum samfelagsøkjum, sum krevja stóra peningaorku, til dømis:

Stórt sæð allar fiskiskipaflothin er niðurslitin. Strandförsíðaflothin er niðurslitin. Flogvøllurin krevur stórar ábøtur. Vit ætla okkum undir fleiri tunnalar undir sjónum. Heilsektururin er aftur útsíglur. Undirvísingarverkið krevur stórar ábøtur. Almánaskipin er foroldað. Eingin eftirlónarreform-

ur er enn í eygssjón, o.m.a.

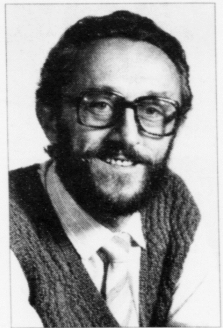
Hvussu skulu vit rokka hesum málum einsamallir, tá lákonjunktururin kemur aftur, tá fiskanøgdir og fiskaprisir ganga okkum ímóti og rentustöðið hækkar aftur? Og tá skal livistöðið ikki lækka?

Hvør skal tryggja tað føroyska krónuvirðið, um Danmark fer yvir til euro? Vit skulu ikki upp í EU - ella hvussu? Verður tað tá sum í Íslandi, har menn eftir heimsbardagan mistu alla sína uppsparing, tí inflatiónin á hana upp yvir stutta tíð? Íslendingar máttu tað brúka hvørt oyra sum skjótast, tá lónin var komin, tí viku seinri varð virðið minkað so munandi.

Er tað slík kor okkum stendur í væntu? Vælsignaðir menn, loypdið ikki framav, tí tað kann koma okkum aftur um brekku í gráum kálvsinni.

Landsstyrismaðurin í fullveldismálum fyrikemur ikki so heilt greiður og álitiandi longur, og øll argumentini hjá honum halda ikki, tó eg ikki ivist í, at hann meinar tað væl. Hann er ungur og manglar lívsroyndir, er tí alt ov teoretiskur. Til dømis er eitt argument, at tað fer at ganga sum fótur í hosu at menna nýggjar lónandi vinnugreinar, bert vit taka fullveldið? Vit hava ment eina lónandi vinnugrein av týðningi seinastu 25 árin - tað er alvinnan, og hon er fyrst nú vorðin lónandi?

Vit kunnu ikki proklamera fullveldið fyri ein hvønn pris, tað eru tað vónandi

onnur í Tjóðveldisflokkinum - við royndum - og í hinum samgonguflokkunum, sum ásanna og duga at siggja. Tí má kósir broytast. Annars verður sera torført at gera nakrar semjur við andstöðuflokkarnar.

Tað er óverdugt at fara til Danmark at samráðast um hesi stórmál fyri okkum um framtíð Føroya útán breiða uppakking á Føroya Løgtingi. Og tað er stórir vandi fyri, at alt so dettur á gólv, og tað vildi verið spell.

Tað vildi verið til miklan sóma fyri okkum føroyingum, um Føroya Løgting - ella í hvussu er teir fyra stóru flokkarnir - kundi samst um eitt grundarlag, áðrenn farið varð til Danmarkar. Tað hevði verið ein verðug stóða at verið í hjá samráðingarnevndini at vita ein hevði fólkið í ryggnum.

Útspælið eigur samgongan við lógmanni og varalógmanni á odda. Eru hesir fórir at liva upp til hesar forvæntingar frá Føroya fólki? Tað er tað, vit biðja eftir í løtuni!

Men hetta er ikki mál, sum eigur at skundast ígjøgnum, tí hastverk er lastverk. So tikið tykkum ta neyðuga tíðina hartil.

Birgir Mohr

Hoyr, sig mær einaferð?

Nú hava vit hoyrt um hasa Hvítubók bæði tíðliga og seint. Men hvat er meiningin? Tað má sigast frá.

Bara at siga, hvussu deilig medaljan nú er á tí einu síðuni, duga tjóðveldismenn væl. Men eru hasir 7-8 sum sita úti í Tinganesi rettuliga við síni fullu fimf? Ætla fullveldi; vár Harra tilgevi teimum, teir vita ikki hvat teir meina.

Her eru um 45.000 fólk á hesum oyggjum; hvussu kunnu vit klára okkum sjálvi? Tað ber snøgt sagt ikki til, letur seg ikki gera.

Høgri Hoydal kann verða settur út á Koltur, har kann hann gera alt hann vil saman við sínum, einsamallur. Hann kann fáa sær neyt, seyð, hønur, dunnur og gæs. So fær hann mjólk, kjøt og annars tað sum tórvur er á til dagin og vegin. Grasið má sláast og turkast so kria-túrini hava fòður til veturin. Torv skal skerast fyri ikki

at sita kaldur. Fjallið gangast og annars halda eg ymgi við tí árið runt. Eplir setast niður, røtur o.a. sást til húsbúruk og møguligan útflutning. Hartil má rógvast út fyri at fáa fisk, ið er sera góður fyri heilsuna.

Kanska er hann heppin at fáa t.d. sápuþulvur frá okkum hann kennir, so klæðini kunnu vaskast.

Tá ið maðurin vil vera einsamallur um alt, má hann royna sjálvur fyrst. Hjá honum skal eingin blanda seg, tí hann trýr hann kann klára tað. Men skal hann forkoma Føroya-landi, so tað ongantíð kemur fyri seg aftur, so haldi eg sanniliga, at tað er uppá tíðina, at fólk láta sína meining koma fram.

Hann heldur, at alt ber til. Men hava Føroyar loyst frá Danmark, er eingin vegur aftur, um vit so bøna og biðja.

So forlanga føroyingar, at

danskarar skulu gera flúgviplássið tipp-top, og síðani skulu Føroyar yvirtaka. Er hetta ikki markleysur frekleiki - milt sagt.

Vit kunnu spara Danmark fyri tann pening teir lata okkum, tí teir hava so grúvuliga nógva at gjalda sjálvir. Men tað gongur heldur ikki, tí Føroyar fáa ikki endarnar at rokka saman í so fall. Hvast so??

Og hvat við teimum ið vaksa upp nú, og skulu í læru, so ella so. Hvar skulu tey fara?? Her í Føroyum er størsta eksamian »maskinmeistari«.

Skal eingin inn í landið, so endar alt við innav. Fáa vit 2-3 ár við onum fiski, sum er tað einasta vit liva av, so steðgar alt upp. Basta. Tí hvar fiskurin svimur er einki, ið Høgri Hoydal ella hasin úr Sørvági kunnu ráða fyri. Hugsdi tykkum, lögtingsmenn koyra sína lón ómetaliga neyðugt upp.

Sjálvandi tí tá ið loyst er, ber tað ikki til. Tá fara tey, ið eftir eru, 200 ár aftur í tíðina, og mugu royna sum frægast, tann, ið tímir væl at merkja, tí tað skal eitt ómetaligt gott til. Men sjálv royni eg at hugsa: Føroyingar eru ikki býttir, so teir loypa ikki í slíka fellu útán víðari. Ella kunnu hasir heilt spesiellu menninir í Tinganesi bara lata okkum fara í felluna? Nær verður folkaatkvøðan?? Tað má kunngerast ongantíð ov skjótt.

At vit klára okkum væl í dag, er tí alt er lagt væl til rættis og prisir og rentur eru við okkum.

Føroyingar vænta at verða ríkir av oljuni. Hvør veit fyri heilt vist, at oljan er har. Um so er at hon finst, verður tað bert eitt stutt bil til hon er uppi; hvast so.

Sólrun H. Poulsen